

Hyvinvointisuunnitelmien päivitys syksyllä 2025

Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta 6.11.2025

Kehittämispäällikkö Mari Lahtinen

Suunnittelupäällikkö Noora Kannisto

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Hyvinvointisuunnitelmakokonaisuus v. 2023 - 2026

- **Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma** (Mari Lahtinen)
- **Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma** (Noora Kannisto)
- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (Milja Koljonen)
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (Marianne Aalto-Siira)
- Neuvolasuunnitelma (Tarja Soukko)
- Opiskeluhoitosuunnitelma (Marja Nurmi-Vuorinen)
- **Väkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelma** v. 2024–2026 (Noora Kannisto)
- Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma (Mari Lahtinen, Iina Laine, Hanna Korhonen)

Päivitetään Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelmakokonaisuus v. 2023 - 2029

- Pidentetään suunnitelmien aikajanaa v. 2029 loppuun
 - Päivitetään indikaattoritiedot
 - Huomioidaan suunnitelmapäivityksissä strategiatyö, palvelulinjojen viimeisimmät suunnitelmat ja toimenpideohjelmat
 - Huomioidaan ajankohtaiset ilmiöt ja hyte-neuvottelun 16.5.2025 tulokset
- **Yhteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä kuntien ja järjestöjen kanssa**
- Kunkin suunnitelman vastuuhenkilö laatii itse tarkemman suunnitelman päivityksen ja osallistamisen toteuttamiseksi

Aikataulu 2025 - 2026

- **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelu 16.5.**
- Sote-johtoryhmä 11.6. ja marras/joulukuu
- Kopa-johtoryhmä 18.6. ja marras/joulukuu
- Saipa-johtoryhmä 12.8.
- Pela-jory 13.8.
- Ikivapa-johtoryhmä 14.8.
- Lanupe-johtoryhmä 14.8.
- Avo-johtoryhmä 11.9.
- **Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattorit 3.6.. 26.8., 23.9. ja 28.10.**
- **Järjestöyhteistyöryhmä 22.10.**
- Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta 5.11.
- **Tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta 6.11.**
- Lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta 11.11.
- Vammaisneuvosto 12.11.
- Nuorisovaltuusto 20.11.
- Vanhusneuvosto 25.11.
- Hva-johtoryhmä joulukuu
- **Valiokuntien lausunnot joulu-tammikuu**
- Aluehallitus joulu-tammikuu 2025/2026
- **Aluevaltuusto helmi-maaliskuu 2026**

Hyte-neuvottelun 16.5.2025 koonti - ilmiöt

- Yksinäisyys ja yksilökeskeisyys – taloudellinen huoli, sosiaalisten verkostojen puute
- Hyvinvoinnin ja pahoinvoinnin polarisaatio
- Lasten ja nuorten tulevaisuus – lapsiperheköyhyys, NEET-nuoret, vanhemmuus hukassa myös pärjäävillä aikuisilla
- Lähisuhdeväkivalta ja misogynia
- Ikääntyneiden kotona pärjääminen, kaatumiset
- Saavutettavien kulttuuripalvelujen rahoitusleikkaukset

Pirkanmaalla toteutetaan vuoden vaihteessa 2025-2026 ensimmäinen alueellinen turvallisuuskysely. Mitä asukkaita tulisi kysyä ehkäisevän päihdetyön näkökulmasta?

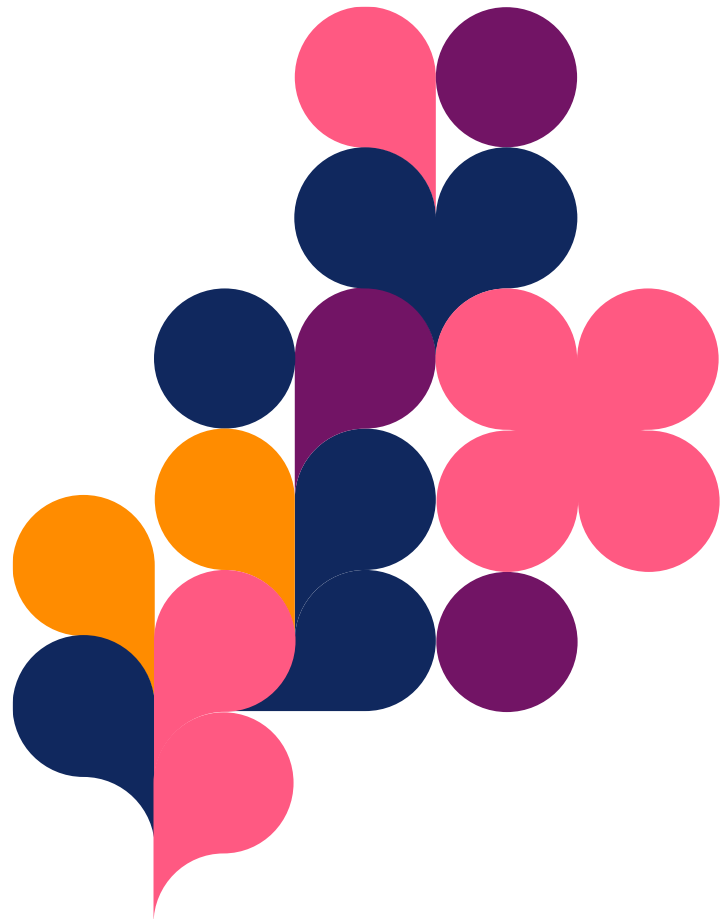
- Kuinka turvalliseksi koet oman asuinalueesi?
- Oletko kokenut viimeisen 12 kk aikana turvattomuutta päihteiden käytön johdosta? Mikäli missä tämä on tapahtunut?
- Missä ympäristössä koet päihteiden väärinkäytön näkyvimmin?
- Kuinka usein olet huolestunut läheisesi päihteiden käytöstä vuoden aikana?
- Kuinka usein kohtaat tilanteita, joissa alaikäiset käyttävät päihteitä? Missä?
- Tiedätkö mistä hakea apua päihdeongelmiin itsellesi tai läheisellesi?
- Joudutko kokemaan pelkoa päihteiden käytöstä tietyissä paikoissa? Missä?
- Tiedätkö mistä hakea apua päihteiden käytön lopettamisen tueksi? Koetko palvelut saavutettaviksi tai riittäviksi?

Väkivallan ehkäisy on kustannustehokasta sekä inhimillistä kärsimystä vähentävää työtä. Millaiset ilmiöt tulevat haastamaan väkivallan ehkäisytyötä hyvinvointialueella tällä valtuustokaudella?

- Taloudelliset ongelmat ja työttömyys lisää riskejä. Perheväkivaltaa, mahdollisia epätoivoisia hätähuutoja: äärimmäistä väkivaltaa. Pahimmillaan perhesurmat, iskut työpaikoille, iskut kela/palveluita tuottavia yksiköitä kohtaan. itsemurhat.
- Taloudellinen tilanne: Haastaa kolmannen sektorin toimijoita, ennaltaehkäisy saattaa kärsiä.
- Verkossa tapahtuvat ilmiöt. Kiusaaminen nuorten välillä. Väkivallan normalisointi.
- Entistä vaarallisemmat huumeet ja lieveilmiöt. Tulevat varmuudella vaikuttamaan jo katukuvassakin.
- Korvaushoidon järjestäminen liian keskeisillä paikoilla.
- Maahanmuutto ja sen tuomat jengiongelmien ja järjestäytynyt rikollisuus.
- Ukrainan sota. Lisää ampuma-aseiden liikkumista koko euroopassa.
- Järjestöjen rahoitus, toisaalta julkisen sektorin rahoitusvaje sekä eriarvoisuuden lisääntyminen

Mitä tavoitteita tai toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä tulisi toteuttaa vuosina 2026-2029, jotta alueen asukkaiden arjen turvallisuus lisääntyisi?

- Lisätään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta: esim asukastilaisuuksia, joissa asukkaat voivat vaikuttaa elinympäristöönsä.
- Tiedottaminen varhaisen avun saamisesta ja tarjoamisesta.
- Nuorten turvalliset kohtaamispaikat. Ennaltaehkäisy ja valistus mukaan.
- Asukaskyselyiden tehokas hyödyntäminen paikallisesti.
- Peruskoulun roolin vahvistaminen, jotta koulupudokkaita ei tulisi. Tuen muotoja on selkeytettävä ja jos taidon tai osaamisen taso ei etene vuosiluokan oppimäärän mukaan, oppilaan tulee kerrata se luokka-aste. Tällä hetkellä vuosiluokalta edetään, vaikka taidot ja osaaminen on vaatimatonta ja ongelmat kasaantuvat. Kouluterveydenhuolto ja opiskelijahuolto tulisi perehdyttää tukemaan koulutyötä.
- Asunnottomuuden vastainen työ, sosiaalihuollon täydentävän toimeentulotuen turvaaminen (mahdollisuus vastata ihmisten heikentyneeseen toimeentulon tilanteeseen)

Yhteystiedot

Mari Lahtinen
Kehittämispäällikkö
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimi

Pirkanmaan hyvinvointialue

p. 041 7313 103
etunimi.sukunimi@pirha.fi

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**